

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/8/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816202061
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3816202061.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

C. súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloletého H. L., nar. X.X.XXXX a W. L., nar. XX.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti W. L., nar. XX.X.XXXX, bytom M. K. X/X, V. a I. L., nar. XX.X.XXXX, bytom Zariadenie Jazmín n. o., Ul. F. Nadaždyho 4, Handlová o návrhu navrhovateľov X. L., nar. X.XX.XXXX, bytom V., K. XX/X a N. L., nar. XX.X.XXXX, bytom tamtiež o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.februára 2013 č. k. 17P 59/2012 tak, že z r u š u j e spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť N. L., nar. XX.X.XXXX a X. L., nar. X.XX.XXXX nad maloletým H. L., nar. X.X.XXXX a W. L., nar. XX.X.XXXX a z v e r u j e maloletého H. L. a maloletého W. L. do osobnej starostlivosti otca W. L., nar. XX.X.XXXX, pričom obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloletého H. a W. zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Matka I. L., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého H. L. výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a maloletého W. L. výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 25-teho dňa v mesiaci k rukám otca, dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovatelia podaným návrhom žiadali o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletými deťmi H. L. a W. L., ktoré im boli zverené rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 17P 59/2012 zo dňa 25.2.2013 do náhradnej osobnej starostlivosti. Ako dôvod na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti odôvodnili tým, že v júli 2015 sa otec maloletých detí vrátil z výkonu trestu odňatia slobody a požiadal o zverenie detí do jeho starostlivosti, ktoré boli v náhradnej osobnej starostlivosti u H. X.. N. maloleté deti Y. a J.. T. H. a W. udržiavajú s otcom kontakt, deti majú otca radi a chcú byť zverení do jeho starostlivosti.

Otec návrh prevzal, ku ktorému sa písomne nevyjadril.

Matka s návrhom nesúhlasila.

Súd určil termín pojednávania na 24.mája 2016, na ktorý sa matka maloletých detí nedostavila, doručenie vykázané mala dňa 5.5.2016, svoju neúčasť neospravedlnila a nežiadala súd o odročenie pojednávania.

Súd pojednával bez prítomnosti matky.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, otca, kolízneho opatrovníka, oboznámil listinné dôkazy - správa kol. opatrovníka č.1.9-10, pripojený spis OS Prievidza č. k. 11P 4/2016 a zistil tento skutkový stav:

Z výsluchu navrhovateľky súd zistil, že tento návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti podali spolu s manželom z dôvodu, že otec maloletých detí AXXXXa a KJ.a sa vrátil v máji 2015 z výkonu trestu. Deti za otcom chodili, navštevovali ho, boli u neho cez týždeň aj cez víkend. Deti chcú byť so svojim otcom. Navrhovatelia poznajú podmienky otca, kde t. č. žije, keď sa vrátil z výkonu trestu a informovali ho, že takýto návrh podajú. Okresný súd zveril maloleté deti J. a Y. L. do starostlivosti otca, ide o súrodencov maloletého H. a W.. Navrhovateľka uviedla, že otec sa o deti vie postarať, majú čo potrebujú, bývajú neďaleko, takže podmienky u otca poznajú. Maloleté deti u otca aj prespávajú. Majú k nemu citový vzťah. Nevedia o žiadnom trestnom konaní, resp. stíhaní, ktoré by bolo vedené proti otcovi detí.

Z výsluchu navrhovateľa súd zistil, že návrh podali s navrhovateľkou na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že deti chcú byť so svojim otcom, chodievajú za ním, otec sa vie o deti postarať. Otca maloletých detí informovali, že takýto návrh podajú. Otec zvláda výchovu detí, ktoré má teraz zverené do osobnej starostlivosti a zvládne aj ďalšie deti. Otec je na tom finančne dobre a vie rodinu zabezpečiť. Po vrátení otca z výkonu trestu deti začali otca navštevovať a chodia k nemu čoraz častejšie. Chodia cez víkend aj cez týždeň. Otec maloletých detí býva so svojimi rodičmi, ktorí mu pomáhajú. Matka maloletých detí I. L. deti nenavštevuje a nezaujíma sa o nich. Na výživu detí nespisuje.

Z výsluchu otca maloletých detí súd zistil, že vrátil sa z výkonu trestu v júni 2015. Má záujem, aby mu boli deti zverené do jeho osobnej starostlivosti, lebo ide o jeho deti a má k nim citový vzťah. Pracoval do marca 2016 ako baník v podzemí, ale keďže má astmu, odišiel sám z bane. T. č. si privyrába na stavbách a to brigádnicou. Mesačne zarobí od 400 eur do 600 eur. Aj naďalej bude zabezpečovať rodinu formou brigád, aby zabezpečil výživu svojich štyroch detí. Deti sa navzájom poznajú, tie, ktoré mu boli zverené, vie sa o ne postarať. S matkou maloletých detí I. L. má päť detí a najmladšie dieťa je u matky. Matka si neplní vyživovaciu povinnosť. Maloletý T., ktorý je s matkou ho navštevuje. Všetky deti sa navzájom poznajú. Uviedol, že sa vie postarať o deti a v domácnosti zabezpečuje stravu jeho matka, ale aj on. Bol vo výkone trestu tri roky pre napadnutie verejného činiteľa. Teraz nie je vedené žiadne trestné konanie voči jeho osobe. Bol prepustený z výkonu trestu podmienene. S matkou maloletých detí sa nestretáva a vyživovaciu povinnosť si neplní. Deti nemajú k nej vytvorený citový vzťah, lebo matka sa už o ne nezaujíma. Jeho rodičia sú starobní dôchodcovia. Jeho rodičom nebude vadieť, ak budú v domácnosti štyri deti, lebo každá rodina má svoje miesto v byte. Otec nemá výchovné problémy s deťmi, tieto sa učia dobre, mamu nespomínajú.

Kolízny opatrovník uviedol, že prešetrením rodinných pomerov u otca neboli zistené žiadne nedostatky. Otec má vytvorené dobré, vhodné podmienky na starostlivosť o deti. Navrhol zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť a zveriť deti do starostlivosti otca. Navrhol určiť výživné na maloleté deti, na každé vo výške 30 % zo sumy životného minima. Matka nemá vytvorené vhodné podmienky na výchovu detí, lebo býva v sociálnom zariadení Jazmín, kde býva v jednej miestnosti päť ľudí. Záujem o deti neprejavuje.

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 17P 59/2012 zo dňa 25.februára 2013 bol maloletý H. L. a W. L. zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov N. L. a X. L., ktorých oprávnením a povinnosťou bolo osobne sa o maloleté deti starať, vychovávať ich, zabezpečiť ich každodenné potreby, preberať výživné od rodičov a toto používať v ich prospech, zastupovať ich v bežných veciach a spravovať ich veci tak, aby neutrpeli žiadnu ujmu na svojich majetkových právach. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.5.2013.

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že prešetrením pomerov k zrušeniu náhradnej osobnej starostlivosti bolo zistené, že matka maloletých detí I. L. žije v zariadení pre matky s deťmi Jazmín n.o. v Handlovej, na Ul. F. B. X v jednej izbe, ktorá je zariadená štandardným bytovým zariadením. V zariadení žije matka spolu s maloletými deťmi T. L., O. L. a W. L.. Manželstvo I. L. a W. L. naďalej právne trvá. Maloletý O. a W. sa narodili zo spolužitia s priateľom matky T. I., ktorý ukončil pracovný pomer na Technických službách mesta Handlová a aktuálne je nezamestnaný. Matka maloletých detí s priateľom T. I. čaká ďalšie dieťa. Je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavkov na tri deti. Matka

si v zariadení hradí všetky poplatky súvisiace s bývaním a stravu pripravuje pre deti sama. Nesúhlasila, aby súd zveril maloleté deti do starostlivosti otca, nakoľko je voči nemu vedené trestné konanie. S maloletými deti H. a W. je len v sporadickom kontakte a to, keď sa náhodne stretnú. Rodina zo strany otca jej neumožňuje kontakt s deťmi. O synov by aj prejavila záujem, ale nemá vytvorené vhodné bytové podmienky. Otec maloletých detí žije v 2-izbovom mestskom nájomnom byte, kde bývajú aj jeho rodičia H. L. a Z. L.. Obaja sú starobní dôchodcovia. Otec má samostatnú izbu na poschodí, ktorá je zariadená moderným nábytkom a samostatnými lôžkami pre deti a obývacou stenou. Na prízemí sa nachádza kuchyňa, obývačka a kúpeľňa s toaletou. V byte bol v čase šetrenia poriadok a hygiena bola na veľmi dobrej úrovni. Otec maloletých detí je zamestnaný od januára 2016 vo firme HBP a.s., Baňa Handlová s mesačným zárobkom cca 800 eur. Podľa jeho vyjadrenia deti majú k nemu pozitívny citový vzťah a majú ho radi. Obe maloleté deti vedia, že otec má záujem o zverenie do ich starostlivosti. Pri pohovore s maloletými deťmi kolízny opatrovník zistil, že svojho otca majú radi a priali by si, aby boli zverené jemu do starostlivosti, nakoľko sú u otca cez víkend a voľný čas trávajú cez týždeň u neho. Pri šetrení pomerov neboli zistené žiadne nedostatky u otca. Maloleté deti sa vyjadrili, že chcú byť zverené do starostlivosti svojho otca.

Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že návrh navrhovateľov je podaný dôvodne.

Podľa § 45 ods.1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 47 ods.1 písm. e/ cit. zákona, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 36 ods.1 cit. zákona, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods.1 cit. zákona, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu alebo schváliť dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods.3 cit. zákona, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods.4 cit. zákona, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, ak by prihliadli na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a tiež schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 62 ods.1 cit. zákona, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť.

Podľa § 62 ods. 3 cit. zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 76 ods.1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k presvedčeniu, že návrh navrhovateľov na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti je podaný dôvodne. V zmysle § 47 ods.1 písm. e/ Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti. Tak ako z návrhu vyplýva, nielen výsluchom navrhovateľov, ale aj výsluchom otca a kolízneho opatrovníka bolo preukázané, že dôvod na zrušenie tejto starostlivosti bol opodstatnený a bol opodstatnený aj návrh na zverenie maloletých detí do starostlivosti otca. Otec maloletých detí sa vrátil z výkonu trestu v júni 2015, odvtedy deti otca pravidelne navštevujú, majú k nemu citový vzťah. Otec sa o deti stará, čo je preukázané aj správou kolízneho opatrovníka. Otcovi boli zverené aj ďalšie deti do osobnej starostlivosti, ide o maloletého XXXX, a to rozhodnutím Okresného súdu Prievidza č. k. 13P 47/2015 zo dňa 11.novembra 2015, ktoré nadobudlo už aj právoplatnosť. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že neboli zistené žiadne nedostatky v domácnosti otca, deti majú vytvorené dobré a vhodné podmienky na výchovu, ktorú otec zabezpečuje aj pre ďalšie maloleté deti. Túto skutočnosť potvrdili aj navrhovatelia, ktorí bývajú neďaleko a poznajú pomery u otca.

Podľa názoru súdu sú splnené všetky zákonné predpoklady pre zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, nakoľko rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti a nedohodli sa o výkone rodičovských práv a povinností. Bez právneho významu je tvrdenie matky, ktorá nesúhlasila so zverením detí do starostlivosti otca s odôvodnením, že voči otcovi sa vedie trestné konanie. V priebehu konania súd nezistil, že takéto konanie by sa voči otcovi viedlo. Preto súd tento argument matky považoval bez právneho významu.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd zveril maloleté deti do starostlivosti otca.

Súd rozhodol aj o výške výživného na maloleté deti v súlade s vyššie uvedenými citovanými zákonnými ustanoveniami. Súd určil matke povinnosť platiť na výživu maloletého W. a H. na každého sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa, nakoľko matka má v starostlivosti ďalšie dieťa maloletého T. a má ďalšie dve deti s partnerom T. I. a podľa zistení čaká i ďalšie dieťa. Matka si vyživovaciu povinnosť ani predtým voči maloletým deťom neplnila. Poberá len rodičovský príspevok a prídavky na deti. Matka s deťmi žijú v zariadení pre matky s deťmi Jazmín n. o. v Handlovej, kde platí poplatky za bývanie. Finančne jej pomáha priateľ. Na základe vyššie uvedených skutočností súd má za to, že matka je schopná si plniť vyživovaciu povinnosť na maloletého Adriana a Kolomana tak, ako uviedol vyššie, to znamená, že len v minimálnom rozsahu a to v sume 30 % zo sumy životného minima. Toto výživné zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí i súčasným príjmom matky. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že matka má ďalšie vyživovacie povinnosti k trom maloletým deťom.

Na základe vyššie uvedených skutočností, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd Trenčín, písomne v piatich vyhotoveniach.

Navrhovatelia, otec maloletých detí a kolízny opatrovník sa po vyhlásení rozsudku, jeho stručnom zdôvodnení a podaní poučenia o práve podať voči nemu opravný prostriedok - odvolanie tohto práva vzdali, čo potvrdili svojimi podpismi do súdnej zápisnice okrem matky maloletých detí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.